

Klasse

OUDE TIEP

Stille waters in eigen tuin?

Warre Borgmans:
«Ik werd er zelf bang van»

«We hebben de reeks niet aan onze eigen kinderen (van 10 en 12 jaar) laten zien», zegt acteur Warre Borgmans. Hij speelt in *Stille Waters* de op het eerste gezicht onverdachte kinderverleider die als kind ooit zelf werd **misbruikt**. «Soms heeft de reeks me wel bang gemaakt», zegt hij. «Het ligt verdomd allemaal zo dicht bij onszelf. Om de rol te spelen moet ik op zoek gaan naar de verkrachter in mezelf. Dat deurtje moet je dan durven openzetten. Er zitten immers stukken van elke woede en van alle driften in elke mens. Ik zoek dan naar de kortsluiting: waar verlies je de controle en loopt het fout? Een pedofiel hoeft er niet noodzakelijk als een monster uit te zien. Daarom wilde ik hem ook wel spelen.

Twintig meldingen per dag

«We moeten het taboe doorbreken», zegt Warre Borgmans. «Ik schrik van de cijfers: elke dag lopen er in Vlaanderen twintig meldingen van kindermishandeling binnen. En heel veel ellende komt niet eens boven water. Ja, die *Stille Waters* kunnen in ieders tuin liggen... Het maakt blijkbaar deel uit van het leven. Ik probeer mijn kinderen op te voeden met warmte en vertrouwen maar ook met duidelijke grenzen. Die probeer ik ook uit te leggen. Het moet erg zijn op te groeien in een omgeving waar de volwassenen zich zélf geen grenzen weten te stellen. Er komt zoveel op kinderen af. Dan moeten ze tenminste thuis toch een rustpunt en een veilig nest kunnen vinden...»

«DE BOTERHAMMEN GROEIEN
AAN DE STRUIKEN» p. 2

KINDERMISHANDELING:
HET ACTIEPLAN p. 4

TROLLEN EN OUDERS p. 8

THUIS EN OP SCHOOL?

U leest de kranten ook. Kinderen kunnen blijkbaar overal mishandeld en misbruikt worden: thuis, op school en elders. Meestal gebeurt het door familie of bekenden. We kunnen niet langer zwijgen: thuis niet en op school niet. De kinderen danken u.
Lees p. 4

Een leerling in een secundaire school produceert gemiddeld 100 kg. afval per jaar. In een op drie secundaire scholen is er geen echt afvalbeleid. In de scholen die wel bewust met afval omgaan, blijken vooral de leerlingen de motor.

Die vlieger gaat

Milieuopvoeding begint in de basisschool. Loodst het MOS-project (Milieuzorg Op School) ook ouders naar de juiste startbaan?

Wormen aan de knuppel

«We zijn begonnen met een bloembollenactie», vertelt *Line Machiels*, juf van een kleuterschool. «De kleuters plantten in bakken en in de plantsoenen rond de speelplaats de bloembollen die hun ouders of grootouders te veel hadden. Het is helemaal niet zo moeilijk om projecten te bedenken die kleuters en kinderen aanzetten tot een beter **milieubewustzijn**. Plantaardig afval doen wij bijvoorbeeld in de wormenbak, maar er zijn ook plannen om op een braakliggend terrein achter de school kippen te kweken. Restjes van de boterhammen of van het fruit kunnen de kinderen dan aan de kippen voeren. Papa's helpen bovendien bij het timmeren van de hokjes. Zo betrek je de ouders beter bij de school. Samen met de kleuters maken ze ook voederplanken voor de vogels, allemaal uit afgedankte materialen die anders bij het afval zouden belanden. Een ander project waar we werk van willen maken, is de schooltuin. Kinderverzorgsters bereiden tijdens de wintermaanden soep. Waarom zouden we met de kinderen dan geen groenten en kruiden kweken? Maandag plaatsen we ook een regenton. Met het water dat we daarin opvangen zullen de kleuters de planten begieten.»

- Kleuter- of basisscholen die een MOS-initiatief willen uitwerken, kunnen informatie vinden op <http://www.mina.vlaanderen.be/milieueducatie/mos/index.htm>
- AMINAL, Graaf de Ferrarisgebouw, Koning Albert II-laan 20 - 1000 Brussel - tel. 02 553 80 11 - fax 02 553 80 05.
- De cijfers over de afvalproductie in de secundaire scholen zijn afkomstig uit de studie «Milieuzorg in scholen», het eindwerk van Philippe Van de Velde onder promotie van prof. Luc Hens (VUB).

Leerlingen (elektro)mechanica ontwerpen deze modelvliegtuigen uit afval. Inspiratie halen ze uit Afrikaans speelgoed. Hiermee krijgen ze technieken onder de knie als computer aided design, plooiën en solderen.

niet op

Boterhammen op de grond

«De speelplaats is veel properder geworden», zegt *Marleen* die al ruim 20 jaar **schoonmaakster** is in een basisschool. «Het is onbeschrijflijk welke troep mijn collega's en ikzelf vroeger na de pauzes op de speelplaats aantroffen. Het ergst waren de drankkartons die bleven slingeren, maar ook snoepverpakkingen waaiden in het rond. Dagelijks moesten we half opgegeten boterhammen in aluminiumfolie van tussen de struiken halen. Tot meester Rik met een project rond milieu begon. De andere leerkrachten en de directie zijn al heel snel gevolgd. Nu ook de ouders aangesproken zijn, is het hier veel plezieriger werken geworden. Boterhammen in aluminiumfolie mogen niet meer: brooddozen zijn verplicht. En nu gooien ze ook geen halve boterhammen meer weg, want die nemen ze terug mee naar huis.»

Mos in de motor

«Onze school moet milieuvriendelijker en milieubewuster worden!» Achter deze doelstelling scharen vele directies, leerkrachten, leerlingen en ouders zich. Daarom richten ze een MOS-werkgroep op: **MilieuZorg Op School**. Kinderen moeten inzien dat milieu de grootste uitdaging wordt voor de toekomst. MOS werkt als een motor en moedigt basisscholen aan om kinderen met milieuverantwoord gedrag te laten experimenteren. *Maak de speelplaats groener of voorkom afval*, zijn mogelijke actieplannen.

MOS is een initiatief van de afdeling Algemeen Natuur- en Milieubeleid van het Departement Leefmilieu en Infrastructuur.

Compost aan de vleugel

«Een school vliegt niet ver met haar milieubeleid als de ouders het project van de school niet dragen», zegt *Vera Reyniers* die als moeder deel uitmaakt van de kerngroep milieu. «Waarom de kleuters bijvoorbeeld eenden in het park geen brood meer mogen geven, moet je eerst aan de ouders uitleggen. We hebben een vaste rubriek in de schoolkrant waarin we onze werking voorstellen en op de infoavonden ontmoeten we **ouders** die actief willen meedoen. Zo hebben enkele ouders het uitstapje begeleid naar een bedrijf dat papier recycleert en hebben we een compostmeester gevonden. Ideeën krijgen concrete vorm wanneer ouders met elkaar van gedachten wisselen. Hoe meer ouders het project bijspringen, hoe groter de kans dat ook kinderen ander gedrag vertonen.»

DOE DE GROEN-TEST

Tijdens de les WO (wereldoriëntatie) leren de kinderen in de basisschool hoe mensen op een negatieve of positieve wijze omgaan met het milieu. Zijn wij hun goede of hun slechte voorbeeld? Doe samen met je kinderen de volgende test: laat eerst je kinderen hun mening aanstippen. Bedek daarna de ingevulde kolom en vul zelf de laatste kolom in. Vergelijk de resultaten en praat erover.

(0 = niet van toepassing, 5 = helemaal toepasselijk)

KIND	WAT DOE IK ?	OUDER
☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	Ik werp papiertjes, verpakkingsafval of blikjes in de juiste vuilnisbak.	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	Ik gebruik een brooddoos en geen aluminiumfolie.	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	Ik beschrijf papier op beide kanten.	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	Ik lees over milieuorganisaties of volg hun acties op tv (WWF, Greenpeace, Gaia).	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	Ik ben zuinig met water (tijdens het wassen, bij toiletbezoek).	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	Ik ga te voet, met de fiets of het openbaar vervoer (naar school, naar de winkel...).	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	Ik ben zuinig met energie (lichten, verwarming, fiets in plaats van auto).	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	Ik gebruik kringlooppapier en ander milieuvriendelijk school- of kantoomateriaal.	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	Ik reageer als anderen hun afval op de grond gooien.	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5
☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5	Ik doe mee aan acties voor het behoud van de natuur en het milieu (opruimactie, boomplantdag, afval sorteren).	☐ 0 ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5

Deze test kun je terugvinden op www.yetiworld.be. Kinderen die hem invullen kunnen hun score meteen vergelijken met andere kinderen in Vlaanderen. Ouders die met hun kinderen de score van hun school bepalen, kunnen die score vergelijken met die van andere Vlaamse scholen.

«PAPA ZIET ZEGT

20 MELDINGEN PER DAG

In 2000 kwamen in de zes Vlaamse vertrouwenscentra 4 918 meldingen van kindermishandeling binnen. Dat zijn bijna 19 meldingen per werkdag of 26 kinderen. 27 % van de meldingen ging om lichamelijke mishandeling of verwaarlozing, 25 % was seksueel misbruik, 19 % handelde over emotionele mishandeling. De rest was een gemengde problematiek. Internationaal onderzoek toont aan dat in één gezin op tien kinderen worden mishandeld. Maar het gebeurt ook op school: potelende leerkrachten of leerkrachten die leerlingen kleineren, pesten, bang maken....

KINDERMISHANDELING: meer dan pedofilie

Kindermishandeling is een verzamelnaam voor alle vormen van geweld tegenover kinderen. Er is een verschil tussen mishandeling (actieve handeling) en verwaarlozing (passief).

- ▶ **Lichamelijke mishandeling:** slaan en schoppen met kneuzingen, verwondingen en hersenletsels tot gevolg, toebrengen van brand-, snij- of schaafwonden...
- ▶ **Psychische mishandeling:** voortdurend kleineren, bang maken, pesten, onredelijke eisen stellen, kinderen geen steun, bemoediging, veiligheid, geborgenheid geven...
- ▶ **Lichamelijke verwaarlozing:** het kind krijgt onvoldoende zorgen (kleding, medicijnen, gezonde voeding, nachtrust)...
- ▶ **Psychische verwaarlozing:** het kind krijgt onvoldoende aandacht, genegenheid, liefde, warmte, veiligheid, bevestiging...
- ▶ **Seksueel misbruik:** volwassenen dwingen het kind tot seksuele contacten (tongkussen, aanraken van borsten en geslachtsdelen, masturbatiehandelingen...) of kinderen moeten kijken naar seksuele handelingen...

Kindermishandeling komt in al zijn vormen voor in alle lagen van de bevolking. Soms ook op school. Het kind heeft vaak een emotionele band met de dader. Precies daarom wil het slachtoffer zelf niet over het probleem praten.

WAAROM? Een kluwen

Vershillende factoren kunnen samen een rol spelen bij het ontstaan van kindermishandeling:

- ▶ **De ouders:** hebben zelf een nare jeugd gehad (weinig warmte, geen liefde), een harde opvoeding, wilden eigenlijk geen kinderen, stellen te hoge verwachtingen in hun kind, kunnen moeilijk omgaan met problemen of tegenslag, hebben weinig kennis over opvoeding...
- ▶ **Het kind:** vertoont erg moeilijk gedrag: huult vaak, slaapt weinig, eet moeilijk, het is gehandicapt. Het kind voldoet niet aan de verwachtingen van de ouders of eist van de ouders meer dan ze kunnen opbrengen...
- ▶ **Het gezin:** leeft vaak geïsoleerd, heeft weinig contact met familie of bureu. Vaak zijn er ook woon-, relatie- of financiële problemen...

Slechts 10 % van de mishandelende ouders is psychisch ziek.

SIGNALEN: «Er is iets mis»

Mishandelde kinderen zenden vaak onbewust signalen uit. Die signalen wijzen niet rechtstreeks naar mishandeling. Maar soms krijg je het gevoel dat er iets niet klopt.

- ▶ **Gedrag:** een mishandeld kind kan erg gewelddadig of erg teruggetrokken zijn, vlucht of vecht, hangt de clown uit of is depressief, is erg afstandelijk of erg kleverig...
- ▶ **Relaties:** het kind heeft weinig vrienden of is erg bezorgd om anderen, vertrouwt niemand, is achterdochtig, bang...
- ▶ **Ontwikkeling:** het kan leer- en concentratieproblemen hebben, weinig zelfvertrouwen, veel faalangst maar kan evengoed heel goed presteren...
- ▶ **Tekens:** het taalgebruik, de tekeningen, de omgang met knuffels waar het kind erg aan gehecht is, kunnen signalen geven dat er wat aan de hand is...
- ▶ **Andere mogelijke signalen:** lichamelijke klachten als hoofdpijn, buikpijn, duizeligheid, blauwe plekken, verwondingen, seksueel uitdagend gedrag, eetproblemen...

Signalen bij de ouders:

Ze geven vreemde verklaringen voor lichamelijke letsels van hun kind, tonen weinig of geen belangstelling voor schoolprestaties of stellen zeer hoge eisen, houden kinderen geregeld van school, klagen veel, vragen voortdurend aandacht voor hun eigen problemen...

«Ik doe altijd mijn best maar ik op de muziekschool een haast niet naar huis. Papa w me uit. Hij zegt voortdurend ten niet gebruik. Gisteren kw kunde naar huis. Hij goiede hoofd. Ik heb hem nog nooit eten naar boven gestuur»
(Rien)

Dit is de vijftiende bijdrage van De Eerste Lijn. Meer van Klasse www.klasse.be/dossier/kinder

- Vertrouwenscentra voor Kindermishandeling plaats hulp bieden en de hulpverlening buiten de 230 41 90 - West-Vlaanderen: tel. 050 34 57 57 - sel: tel. 02 477 60 60 - Oost-Vlaanderen: tel. 09 - Meldpunt ongewenst seksueel gedrag op school tot 22 u., woensdag van 14 tot 18 u. en zaterdag van dag en woensdag, zelfde uur). Preventieprogramma - Kinder- en Jongerentelefoon: tel. 078 15 behalve op zon- en

Deze tekst kwam tot stand in samenwerking met le

«Fietshelmen

worden cool»

Eddy, actieve ouder op school:

«Het is al eens mislukt»

«Drie jaar geleden hebben we dankzij het oudercomité erg goedkoop fietshelmen kunnen aanbieden. Het succes was groot. Bijna al wie met de fiets naar school kwam wou een helm. We wilden de jongeren ook stimuleren om die helm te dragen. Wie de helm had opgezet, kreeg 's ochtends een bonnetje. Daarmee kon je dan op het einde van het trimester wat winnen. We zijn nu drie jaar later. De bonnetjeswedstrijd is voorbij. Blijkt dat alleen nog die jongeren een fietshelm dragen van wie de ouders er zelf een opzetten of in die klas zitten waar de leerkracht stimuleert en iedereen zo'n helm cool vindt.»

Waarom dragen jongeren de fietshelm niet?

- ★ «Omdat niet iedereen een helm draagt.» (antwoordt de helft)
- ★ «Omdat zo'n helm niet lekker zit: haar in de war, last met paardenstaarten en haarspeldjes, helm te groot of te klein, te koud in de winter en te warm in de zomer.» (zeggen 4 op 10)
- ★ «Omdat het niet cool is, de anderen zullen me belachelijk vinden.»
- ★ «Omdat ik niet weet waar ik ermee naartoe moet op school.»

Een fietshelm dragen vermindert het risico op een hoofdletsel met 75 % en het risico op een hersenletsel met 85 %.

Samen de helm op: 5 tips

- ★ Maak van de fietshelm **een campagne** op school. Zorg dat niet alleen ouders en leerkrachten in de werkgroep zitten. Jongeren moeten de campagne mee uitdenken en uitvoeren.
- ★ Zoek samen manieren om de fietshelm **cool** te maken. Misschien helpen stickers en persoonlijke gadgets.
- ★ Vertel je kind over **de cijfers** maar waarschuw tegelijkertijd dat ze zich niet ongenaakbaar moeten voelen met zo'n helm.
- ★ Stimuleer **ouders en leerkrachten** om zelf een fietshelm te dragen.
- ★ Zorg dat er op school **een plaats** is waar leerlingen hun helm veilig kunnen achterlaten.

| ACTIE | Naar het zesde? Gratis helm!

Elke week komen drie jongeren om in het verkeer. De meeste ongevallen gebeuren op weg van of naar school. In de eerste plaats moeten alle chauffeurs trager en voorzichtiger rijden. De overheid moet betere fietspaden aanleggen. De wet moet nageleefd worden enz. Maar ook andere acties kunnen helpen. Levenslijn-Kinderfonds start via Klasse de actie 'fietshelm'. Leerkrachten, ouders en leerlingen krijgen tips en info over de fietshelm. En soms heeft het een voordeel om volgend jaar naar het zesde te gaan: de leerlingen van het **huidige vijfde leerjaar** vinden in hun eigen Klasse (Yeti) een persoonlijke bon. Hiermee kunnen zij deze week via de school **een gratis fietshelm** aanvragen. De school verzamelt de bons. Misschien krijgen ze hun helm nog voor de grote vakantie, maar zeker ten laatste bij het begin van het nieuwe schooljaar. Dan zitten ze in het zesde en kunnen ze het voorbeeld geven! Stuur zelf geen bonnetjes op. Het moet via de school.

De keuze van de kids

De jongeren hebben de voorbije weken zelf gekozen voor een professionele, mega-coole helm. Helemaal géén klassieke pot op de kop maar een prototype van een model dat pas in 2003 op de markt komt. Modern design, crash-getest, super licht (met 12 gestroomlijnde gaten), met een nieuwe aanpasvorm, geschikt voor jongens en meisjes (ook met lange haren). Ze krijgen er ook originele stickers bij om hun helm te personaliseren. Wie zo'n helm te pakken krijgt, zal er fier op zijn. Zeker als ze er de renners en de jonge BMX-teams weldra ook overal mee zien. Vult jouw kind de Yeti-bon in?

★WIN!★

Tovertrucs bestaan er niet voor. Schrijf in enkele zinnen hoe je als ouder(comité) op school de fietshelm kan promoten. Het beste project krijgt een financieel zetje van 250 euro.

Stuur de **helmentrucs vóór 10 mei** naar Klasse voor Ouders (FIETSHELM) – Koning Albert II-laan 15 – 1210 Brussel – of mail ze naar secr.ouders@klasse.be

Win 250 euro

School gebuisd

Vinden jongeren verkeersregels maar niks? Klikken ze de gordel vast in de auto? Fietsen ze rond met helm, fluopak en fietsvlag? Op www.yetiworld.be kunnen ze met de K-index hun eigen verkeersgedrag testen. De jongeren die dat tot nu toe deden geven zichzelf een score van 75 %.

Doet de school veel inspanningen om verkeersveilig te zijn? Het rapport is vernietigend. De school is gebuisd: 48 %.

Kijk even mee over zijn rug als je kind zijn test (en die van zijn school) doet op www.yetiworld.be Een gelegenheid om samen wat fiets- en verkeersgedrag aan te passen?

Meer info?

De folder «Veilig op... je slimme kop!» vertelt kinderen hoe je een fietshelm gebruikt. Je kan de folder aanvragen bij het BIVV (Belgisch Instituut Voor de Verkeersveiligheid) – tel. 02 244 15 11. Je kan hem ook downloaden van www.bivv.be/nl/pdf/VeiligOpJeSlimmeKop.pdf
Alles over fietshelmen (in het Engels): www.helmets.org
Meer over de actie fietshelmen lees je op www.klasse.be. Artikels over verkeersplannen, reportages, goede voorbeelden uit de praktijk: www.klasse.be/dossier/verkeer

Scholen willen vernieuwen, ze willen mee zijn, stellen zichzelf steeds vaker in vraag maar blijven in de eerste plaats kennismachines en richten zich te veel op de gemiddelde leerling. Dat staat in het jongste rapport van de schooldoorlichting door de onderwijsinspectie. Die bekijkt hoe het gesteld is met de kwaliteit van het onderwijs in onze scholen. Algemeen kan je stellen dat ze het niet slecht doen. De schooldoorlichting bekeek o.a. ook de toiletten én de participatie van ouders.

De sanitaire installatie van één op vier middelbare scholen voldoet niet aan de opgelegde normen. Vaak zijn er niet genoeg toiletten of worden ze niet goed onderhouden. Voor jongens moet er minstens één urinoir per vijftien leerlingen zijn en één wc per 25 jongens. Voor meisjes moet er één wc per 15 leerlingen zijn.

Ouderparticipatie op school stelt niet veel voor. De helft van de ouders zegt dat ze het gevoel heeft als klankbord te dienen voor wat de school al lang heeft beslist. Echt mepraten over het schoolbeleid is er in de meeste scholen niet bij.

Het complete verslag «Onderwijspiegel, verslag van de toestand van het onderwijs 2000-2001» ligt op elke school. Je kan het daar inkijken of op het internet: www.onderwijsinspectie.be/alg/onderwijspiegel.htm

Het complete verslag «Onderwijspiegel, verslag van de toestand van het onderwijs 2000-2001» ligt op elke school. Je kan het daar inkijken of op het internet: www.onderwijsinspectie.be/alg/onderwijspiegel.htm

5 / 5

[Nieuws] 4

Het aantal kinderen dat **fietspoolend** naar school gaat is de voorbije twee jaar gestegen van 814 naar 1 956. Een fietspool is een groep kinderen die onder begeleiding van een volwassene van huis naar school fietst en terug. Kinderen met een **andere thuistaal** dan het Nederlands beginnen met een grotere achterstand aan hun onderwijsloopbaan. Dat blijkt uit onderzoek aan de universiteit van Gent. Hetzelfde onderzoek toont ook aan dat er geen samenhang is tussen schoolresultaten van het kind en de samenstelling van het gezin (eenoudergezinnen, nieuw samengestelde gezinnen) waarin het kind leeft. Met **7 zelfmoorden** per dag en nog eens 109 mensen per dag die een zelfmoordpoging ondernemen is Vlaanderen trieste koploper in West-Europa. Het aantal **tienermoeders** in België stijgt. Eén op vijftig meisjes geraakt zwanger tijdens haar tienerjaren. Jongeren beginnen steeds vroeger aan seks en weten te weinig af van voorbehoedsmiddelen. Eén kind op tien dat jonger is dan 15 jaar groeit op in een gezin waarin één van de ouders of beide ouders een **drankprobleem** hebben. Op 22 mei krijgen 6 000 laatstejaars uit 200 lagere scholen toetsen over wiskunde en begrijpend lezen. De proeven zijn anoniem en tellen niet mee voor het rapport. Minister Vanderpoorten wil onderzoeken of leerlingen de nieuwe **eindtermen** voor die vakken wel beheersen. Meer info daarover weldra op www.klasse.be

Helplijnen 3

Vragen over opvoeding? Bel de **Opvoedingstelefoon: 070 222 330** (maandag, dinsdag en donderdag van 15 tot 21 u en vrijdag van 15 tot 18 u.)

Vragen over onderwijs? Bel het gratis nummer van de **Infolijn Onderwijs: 0800 30203** (alle werkdagen van 9 tot 12.30 u en van 13.15 tot 17 u.)

Vragen over je rechten en plichten op school? Bel **Steunpunt Ouders: 02 553 92 32** (tijdens de kantooruren)

Dit blad is tussen 15 en 19 april op de school van je kind afgeleverd. Volgend nummer ziet het zonlicht rond 13 mei.

ACTIE MET KLASSE Zit er een kunstenaar in je gezin?

Je hoeft geen ronkende naam te hebben om kunstenaar te zijn. Duizenden Vlamingen zijn in hun vrije tijd creatief bezig en noemen zich amateurkunstenaars. Ze schilderen, zingen, dansen, maken muziek... Van **vrijdag 26 april tot en met zondag 5 mei 2002** gooien ze hun kunsten op tafel tijdens de week van de amateurkunsten. In 879 evenementen stappen ze uit de schemerzone. Ballet, verse jazz, rauwe pop, poëzie, videokunst, musical. Zangkoren, fanfares, schilders en fotografen. Het is er allemaal. Jij kan erbij zijn en je laten verrassen. Op vele plaatsen kan je helemaal gratis gaan kijken of luisteren of je betaalt een kleine bijdrage. Soms kan je (gezin) zelf aan de slag in workshops: zingen in de popklas, verven met acryl, auto-wrakken beschilderen, een muur van wegwerpmateriaal maken... Stel met je gezin een programma samen. Vraag de uitgebreide krant aan die je doorheen Vlaanderen gidst. Of surf naar www.amateurkunsten.be

Het volledige programma kan je aanvragen bij **VCA - Veeweydestraat 24-26 - 1070 Brussel - tel. 02 555 06 00 - fax 02 555 06 10 - e-mail info@vca.be**. Meer informatie bij **Nicky Buuts**.

Fotoquiz

Dit is het zevende spaarpunt voor de fotoquiz. Kleef het op de spaarkaart die in het oktobernummer zat. Volgende maand volgt het laatste spaarpunt. De acht puzzeldelen vormen samen een bekende mens. Stuur uitsluitend een volledige spaarkaart op met de naam van de figuur die we zoeken. Je kan een reischeque van 1 000 euro winnen.

WIN!

5 Oq eenpag stuurbenze gevos

naar het daliesvan peleeuw m hem te vrageneen onberkoning te penoemen. 'En?' vroegbe qeer. De vos begreedbat pe deer onqerkoning hoodteteworqen. Beeld je eens in dat alle teksten er voor jou zo uitzagen. Je zou niet zo snel kunnen lezen én je zou veel meer tijd nodig hebben om de tekst te begrijpen. Dat is precies wat een kind met **dyslexie** doormaakt. 5 procent van alle mensen heeft een vorm van deze hardnekkige leerstoornis. In een gewone klas zit er dus minstens één leerling met dyslexie. Een kind met dyslexie heeft gemiddeld 30 % meer tijd nodig om een tekst te lezen! Correct spellen is zowat onmogelijk, luisteren en tegelijk schrijven (notities nemen) is bijzonder lastig. Vreemde talen kunnen een marteling zijn. Dyslexie is in hoge mate erfelijk en heeft niet met een gebrek aan intelligentie te maken. Dyslexie knaagt wel aan het zelfvertrouwen van kinderen. Het probleem (h)erkennen is één, er op school wat aan doen is twee. Er zijn scholen die een dyslexiebeleid voeren. Dyslectici krijgen bv. de kans om een toets mondeling te doen. Of ze mogen een huistaak op computer maken, krijgen een andere leestaak... Vaak geven ouders op school de aanzet tot dat dyslexiebeleid. Niet alle lees- en schrijfproblemen zijn te wijten aan dyslexie. Voor een diagnose kan je altijd bij het CLB terecht. Dat kan samen met de school een dyslexiebeleid uitstippelen.

Sprankel richt zich tot ouders van kinderen met leerproblemen - Sprankel - Kerkhofstraat 60 - 3500 Hasselt - tel. 011 28 45 91 - www.sprankel.be

2 [Win je kasteelvakantie]

Je hebt het verdiend: een verwenvakantie van **vier dagen** (drie nachten) voor **het hele gezin** in Normandië (Frankrijk). Je verblijft in een schitterend **viersterrenhotel** op een kasteeldomein in een historische molen. Er is een **openluchtzwembad** met terras. Kamers met ontbijt en **half pension**: volledig gratis voor heel je gezin. Voor deze vakantie met klasse, kies je bovendien zelf de periode. Koffers klaar? Hoe win je deze vakantie? Schrijf op een briefkaart minstens drie regels: 1. **Wat je goed** vindt aan Klasse voor Ouders 2. Wat je **minder goed** vindt of wil verbeteren 3. Een **voorstel of idee** voor volgend jaar. Spaar je kritiek niet. Wat je schrijft heeft uiteraard geen invloed op de (blinde) trekking.

Opsturen voor 20 mei naar Klasse voor Ouders (VAKANTIE) - Koning Albert II-laan 15 - 1210 Brussel. De winnaar krijgt voor 30 mei de verrassing thuis. Je kan ook winnen door de vragenlijst over Klasse voor Ouders te beantwoorden op www.klasse.be/ouders

De familie Stoffels uit Vosselaar won de vakantiecheque van 1 000 euro uit het februarinummer. Prettige reis.

«Daar neem ik een dag vakantie voor»

Vrijdagnamiddag. Voor een keer hebben de kinderen geen trek in speeltijd. Mogen we niet voortwerken, alsjeblieft? Het zijn de ouders die een kop koffie al best kunnen gebruiken. Blij dat er even een adempauze is. Dakpannen in de containerklas, sneeuwstorm in het vijfde leerjaar, kleivlekken in de eetzaal. Ouders op school. Waarom gaat dan plots het brandalarm af? De gelkaarsjes in de polyvalente zaal misschien?

Isolien (12) doet alle moeite van de wereld om een stompje klei op de kleidraaitafel te houden. «De truc is het stuk in het midden te krijgen en het daar te houden», fluistert ouder Ronny Becue (50) haar toe. «Het belangrijkste is dat je voelt wat er gebeurt, niet dat je ziet wat er gebeurt.»

De nacht op

«Straks begint eigenlijk mijn nachtdienst», zegt Ronny, «maar vandaag neemt een collega over. Waarom ik hier ben? Ik wil kinderen tonen hoe klei haar grenzen oplegt, daar neem ik graag een dag vrij voor op het werk. Het is een tof initiatief van de school. Ik merk hoe kinderen die in de klas voor rekenen of taal misschien wat minder goed zijn zich achter deze draaitafel ontpoppen. Na een minuut heb ik door wie het in zijn handen heeft. Elk kind kan wat anders goed.»

Gevecht met trollen

In klas 5 a worstelen twee moeders en een tiental kinderen met de trollen die ze zelf hebben gemaakt. Katrien Van Hecke (38): «Ik heb vandaag een dag vakantie genomen. Ik ben niet echt supercreatief, maar doe graag mee. Samenwerken met leerkrachten is leuk.

Je leert de school en de

leerkrachten beter kennen. Trollen maken is een stevige drukte. Ik begin nu toch ook een beetje meer respect te krijgen voor leerkrachten die dag in dag uit met twintig, soms bijna dertig kinderen bezig zijn.»

«Waar blijf je het halen?»

26 ouders doen vandaag mee op school. Niks nieuws, maar een jaarlijks terugkerend gebeuren in deze school: de creanamiddag met ouders. «Het geeft ons alvast de kans om klasdoorbekend te werken. De kinderen mogen zelf kiezen uit een tiental activiteiten. We kunnen dus in kleinere groepjes werken én het geeft ons een creatieve impuls. Want geef toe, waar blijf je het als leerkracht in godsnaam altijd halen», lacht meester Ignace terwijl hij zijn handen wast. «Vandaag leren leerkrachten techniekjes van ouders. Best leuk.»

Risico

«De criticaster vreest één kritiek: zelfkritiek» Onder Albert en Paola hangen de spreuken van de Bond Zonder Naam netjes afgemeten met een kospeldje vastgeprikt. Ze vormen de achtergrond voor directeur Rob Trenson. «Hand- en spandiensten, daar zijn ouders meestal goed in, maar in onze school mag het ook een beetje meer zijn. De volgende stap die wij met ouders willen zetten is de zelfevaluatie van de school. Met een uitgebreide vragenlijst willen we ons kwetsbaar opstellen en leren. Weten wat ouders denken en voelen en daar wat uit leren. Ik besef dat we als school een risico nemen, maar er is op al die jaren genoeg vertrouwen gegroeid. Onze school is er klaar voor.»

«Er is geen truc»

Johan Logier (35) is vader van Tatjana (7), Jimmy (8) en Samantha (10) en voorzitter van het oudercomité. Hoe hij het fikst dat zoveel ouders vandaag komen meehelpen? «Er is eigenlijk geen truc. En het is niet mijn verdienste. Schrijf dat maar op de rekening van de school. Het heeft te maken met de sfeer. Hier is veel mogelijk. 's Middags zijn er middagactiviteiten (tuinieren, schaken, sport...) voor de kinderen. Ze komen graag naar school, hier gebeurt veel. In zo'n school zijn ook ouders welkom.»

Brandalarm

Of ze niet mogen doorwerken, vragen de kinderen bij Martine Van Mossevelde, taakleerkracht van de school. Zij coördineert de knutselnamiddag. «Het idee is vroeger van de ouders gekomen, nu geven we met twee leerkrachten elk jaar nog een duwtje. Pas als de muren naar beneden gaan en iedereen welkom is, zijn mooie dingen mogelijk.»

Nog nooit is met zoveel heisa de speeltijd aangekondigd. Het brandalarm gaat af. In de polyvalente zaal weten enkele ouders waarom: ze hebben een stel kookplaten meegebracht en maken er gelkaarsjes. En dat maakt rook...

Klasse brengt geregeld initiatieven van ouder(comité)s op school. Je hebt een interessant project? Schrijf naar Klasse voor Ouders (Ouders op school) – Koning Albert II-laan 15 – 1210 Brussel. Je kan vele andere projecten vinden op www.klasse.be

